

з метою недопущення їх витоку на кримінальний наркоринок, а з другого – превентивна діяльність, спрямована проти їх контрабандного ввезення, незаконного виробництва, транспортування та поширення територією України. На наш погляд, назріла потреба в розробленні, організації та запровадженні технології протидії наркобізнесу, що включала б цілеспрямований превентивний вплив на весь технологічний цикл незаконного виробництва, транспортування, зберігання, розподілу й розповсюдження наркотиків на території держави. Останнє неможливе без упровадження системи заходів, спрямованих на викриття та знищення розгалуженої злочинної організації, створеної за зразком наркомафії, що заправляє наркобізнесом і поки що є недосяжною для правоохоронної системи.

Доходимо висновку, що позитивні зрушення в подоланні наркоманії та наркозлочинності можливі лише в разі консолідації зусиль влади й суспільства довкола неухильної реалізації положень цієї політики в повсякденному житті.

ДОТРИМАННЯ КОНСТИТУЦІЙНИХ ПРАВ ЛЮДИНИ ПРИ ПРОВЕДЕННІ НЕГЛАСНИХ СЛІДЧИХ (РОЗШУКОВИХ) ДІЙ

Курсант 403 навчальної групи **Ткачук О.І.**

Науковий керівник: доцент кафедри ОРД, кандидат юридичних наук **Демидюк Т.С.**

Пріоритетом для будь-якої держави має бути дотримання прав і свобод людини. У 1991 році Україна, ставши незалежною державою, зробила перший крок на шляху до ствердження демократичності, верховенства права. Так, у Конституції України (далі – КУ) окремий розділ присвячено правам і свободам людини і громадянина. Стаття 21 КУ

визначає, що всі люди є вільні і рівні у своїй гідності та правах. Права і свободи людини є невідчужуваними та непорушними.

Згідно зі статтею 22 Основного Закону держави права і свободи людини і громадянина, закріплені цією Конституцією, не є вичерпними. Конституційні права і свободи гарантуються і не можуть бути скасовані. Ч. 3 ст. 22 КУ підкреслює, що за прийняття нових законів або внесенні змін до чинних законів не допускається звуження змісту та обсягу існуючих прав і свобод. Слід також згадати інші положення КУ. Ст. 30 визначає, що кожному гарантується недоторканність житла. Не допускається проникнення до житла чи до іншого володіння особи, проведення в них огляду чи обшуку інакше як за вмотивованим рішенням суду. У невідкладних випадках, пов'язаних із врятуванням життя людей та майна чи з безпосереднім переслідуванням осіб, які підозрюються у вчиненні злочину, можливий інший, встановлений законом, порядок проникнення до житла чи до іншого володіння особи, проведення в них огляду і обшуку. Ст. 31 КУ передбачає, що кожному гарантується таємниця листування, телефонних розмов, телеграфної та іншої кореспонденції. Винятки можуть бути встановлені лише судом у випадках, передбачених законом, з метою запобігти злочинів чи з'ясувати істину під час розслідування, якщо іншими способами одержати інформацію неможливо. Ці положення знаходять своє відображення в міжнародних правових актах, зокрема ч. 2 ст. 29 Загальної декларації прав людини вказує, що при здійсненні своїх прав і свобод кожна людина повинна зазнавати тільки таких обмежень, які встановлені законом, та виключно з метою забезпечення належного визнання і поваги прав і свобод інших та забезпечення справедливих вимог моралі, громадського порядку і загального добробуту в демократичному суспільстві. Ці та інші положення потрібно враховувати під час проведення негласних слідчих(розшукових) дій.

Негласні слідчі (розшукові) дії – це різновид слідчих (розшукових) дій, відомості про факт та методи проведення

яких не підлягають розголошенню, за винятком випадків передбачених КПК України. Негласні слідчі (розшукові) дії проводяться у випадках, якщо відомості про злочин та особу, яка його вчинила, неможливо отримати в інший спосіб. У главі 21 КПК України всі вони поділяються на «втручання у приватне спілкування» (аудіо-, відеоконтроль особи, арешт, огляд і виїмка кореспонденції, зняття інформації з транспортних телекомунікаційних мереж, зняття інформації з електронних інформаційних систем) та «інші негласні слідчі (розшукові) дії» (втручання у приватне спілкування, обстеження публічно недоступних місць, житла чи іншого володіння особи, установлення місцезнаходження радіоелектронного засобу, спостереження за особою, річчю або місцем, аудіо-, відеоконтроль місця, контроль за вчиненням злочину, виконання спеціального завдання з розкриття злочинної діяльності організованої групи чи злочинної організації, негласне отримання зразків, необхідних для порівняльного дослідження (експертизи), використання конфіденційного співробітництва).

Негласні слідчі (розшукові) дії, а також ті, рішення про проведення яких приймає слідчий суддя, проводяться виключно у кримінальному провадженні щодо тяжких або особливо тяжких злочинів. Відповідно до законодавства рішення про проведення негласних слідчих (розшукових) дій приймає слідчий, прокурор, а у випадках, передбачених КПК - слідчий суддя за клопотанням прокурора або за клопотанням слідчого, погодженого з прокурором. Слідчий зобов'язаний повідомити прокурора про прийняття рішення щодо проведення певних негласних слідчих (розшукових) дій та отримані результати. Прокурор має право заборонити проведення або припинити подальше проведення негласних слідчих (розшукових) дій. Виключно прокурор має право прийняти рішення про проведення такої негласної слідчої (розшукової) дії, як контроль за вчиненням злочину. В КПК України в ч.6 ст.246 зазначено, що проводити негласні слідчі (розшукові) дії має право слідчий,

який здійснює досудове розслідування, або за його письмовим дорученням уповноважені оперативні підрозділи. Питання про застосування негласних слідчих (розшукових) дій є суто суб'єктивним для прокурора та слідчого, що не завжди сприяє захисту прав та свобод учасників кримінального провадження, оскільки застосування будь-якої негласної слідчої (розшукової) дії є автоматичним обмеженням конституційних прав і свобод людини і громадянина. Тому, запроваджуючи негласні слідчі (розшукові) дії необхідно, створити потужну систему гарантій захисту обмежених та порушених прав. У ст. 253 КПК передбачено обов'язкове повідомлення про проведення негласних слідчих (розшукових) дій осіб, конституційні права яких були тимчасово обмежені під час проведення негласних слідчих (розшукових) дій, а також підозрюваний, його захисник мають бути письмово повідомлені прокурором або за його дорученням слідчим про таке обмеження. Конкретний час повідомлення визначається із урахуванням наявності чи відсутності загроз для досягнення мети досудового розслідування, суспільної безпеки, життя або здоров'я осіб, які причетні до проведення негласних слідчих (розшукових) дій. Відповідне повідомлення про факт і результати негласної слідчої (розшукової) дії повинне бути здійснене протягом дванадцяти місяців з дня припинення таких дій, але не пізніше звернення до суду з обвинувальним актом».

Ще однією гарантією захисту прав та законних інтересів підозрюваного на перший погляд здається отримання дозволу від слідчого судді на проведення певного негласного розшукового заходу. КПК досить чітко регламентує процедуру отримання такого дозволу. Клопотання про дозвіл на проведення негласної слідчої (розшукової) дії повинно бути розглянуто слідчим суддею протягом шести годин з моменту його отримання. Проте, перед зверненням до суду, клопотання має бути погоджено з прокурором.

Слід зауважити, що залучення прокурора до прийняття рішення про проведення як негласних слідчих (розшукових) дій,

так і оперативно-розшукових заходів може призвести до того, що це рішення фактично буде залежати не від суду, а від прокурора. Відмова прокурора у погодженні клопотання до суду (незалежно від того, чи це буде зроблено на законних підставах, чи внаслідок допущеної помилки або з інших мотивів) автоматично унеможливлуватиме розгляд такого подання судом і прийняття по ньому рішення.

За такої ситуації, слідчий або оперативний підрозділ в особі буде позбавлений можливості реалізувати своє законне право на безпосереднє звернення до суду за згодою на проведення відповідних оперативно-розшукових заходів.

На нашу думку, слід наділити посадових осіб, які звертаються з клопотанням про проведення негласних слідчих (розшукових) дій або оперативно-розшукових заходів, правом на звернення до суду, навіть у разі відмови прокурора у погодженні клопотання, зобов'язавши його у такому випадку надати суду текст відповідного рішення прокурора.

КОНФЛІКТИ В ПРОФЕСІЙНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ ПРАЦІВНИКІВ ОВС

Студентка 6 курсу, групи ПП-62 факультету психології
ЛьвДУВС м. Львів **Токар М.Р.**

Конфліктні ситуації досить часто трапляються у професійній діяльності працівників ОВС. У співробітників, залучених в конфлікт, погіршується самопочуття, виникає відчуття утиску своєї особистості, незадоволеності службою. Особливу гостроту проблеми додає те, що сам характер конфлікту і конфліктної ситуації змінюється досить динамічно і пов'язаний зі змінами у практичній діяльності ОВС. Нерідко в практиці правоохоронної діяльності фіксуються приклади негативної поведінки співробітників міліції - нешанобливе